

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 пер.
 на пів року . . . 10 пер.
 на чверть року . . . 5 пер.
 за місяць . . . 1-70 пер.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Пощинове число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми вареш: а не возьмеш мплости і віра не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских свят
 о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і
 експедиция «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-
 щини). Експедиция місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатаніє
 вільні від порта. — Оголо-
 шеня звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надсланим» 40 с.
 від стрічки. Подани і при-
 ватні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

З діяльності давньої державної ради.

(X) Державна рада, котра ві второк закінчила своє шестилітнє встанованє, переходила вслякї перевороти, від найострійшої обструкції до найсмирнійшої і найспокійнійшої а при тім і поквальної роботи. Міністерству д-ра Кербера повело ся усмирити чеську обструкцію внесеном предлог про будову водних доріг, за котрими пішла також предлога про альпейські залізницї і другий шлях до Триєсту. Ті водні дороги, на котрі треба буде вложити сотки мільонів, вийдуть одначе лише в користь північно-західних країв — Чех, Моравії, Горішньої Австрії, Шлезка, а що найбільше ще Кракова через злуку Лаби і Одри з Дунаєм, а зглядно Висли з Одрою, але Галичина майже напевно не буде мати з них користи. Альпейські залізницї причинять ся до економічного подвигнення сумежних країв. Але з інших законів, які мають також загальне значінє і користь для широких верств народних, ухвалено в минувшій сесії вельми небогато. Згадати тут треба передовсім закон про заводі спілки хліборобські, одначе они тоді мати муть значінє, наколи краєве законодавство постарає ся о від-

повідні закони краєві а тимчасом галицький сойм, як ми се вже не раз виказували, займає відпорне становище супроти хліборобських спілок. Важний для хліборобів ухвалено закон про обниженє ціни соли для худоби, про заборону т. зв. термінової торгівлі збіжем, яка доводила до штучного обнижуваня цін збіжа і визискувала хліборобів, закон про пошести посеред свиний.

За ціле шестилітє раз лише в 1902 році ухвалила державна рада бюджет парламентарно а всі інші бюджети впроваджувано дорогою цісарских розпорядків або § 14-го, а тим способом відбيرانо спромогу послам предкладати ріжні домаганя і потреби народні.

Головну діяльність в останних часах обернула державна рада на виборчу реформу. Якою вийшла она особливо для руского народу, остає се ще в живій тямці усіх. Всякі змаганя руских послів а особливо рішучє і вельми уміле поступованє заступника руского клубу в комісії виборчій, посла Василька, не осягнуло сподіваного висліду. Ми вже при інших нагодах вказували на причини слабих успіхів Руского клубу. Руска суспільність була тої думки, що злука всіх послів в одноцілім руским клубі додасть єму сили і значіня і спонукала трех руских послів Барвінь-

ского, д-ра Гладішовского і Пігуляка, що виступили з Славянського Союзу а злучили ся з іншими рускими послами в оден клуб. Сподіваня рускої суспільности не справили ся, руский клуб остав відокремленим і наслідком того безсильним, так що бар. Гавч справедливо міг сказати рускому клубови: Sie sind nur acht, niemand schaut sie an, niemand rechnet mit ihnen. Як раз противно треба було поступити руским послам, а іменно всім вийти в звязь з Славянським Союзом, а тоді сей Союз представляв би поважну силу понад 40 голосів, а позаяк полудневі Славяни мали часто поміч з боку Чехів, отже й осягнути дуже значні успіхи при виборчій реформі, коли тимчасом Русини вийшли покривджені.

В минувшій сесії також кілька разів лучали ся нагоди порушити справу руского університету і руский клуб подавав нагле внесене, при котрім промовляли послы Романчук і Барвіньский, хоч ціла справа закінчила ся лише виказанем упослідженя руского народу.

Важним для духовенства є закон про конгрүү, при котрім подбали про інтереси духовенства послы Барвіньский (в бюджетовій комісії і в субкомітеті) і др. Гладішовский в повній палаті, а нема сумніву, що і вдовам

Готгард Курлянд.

Лена Раймерс.

(Перевів М. Боднар).

Розмова доторкала то сего, то того з гумором переходили з одної річи на другу — навіть з поважної сьміяли ся й жартували, бо по добрім обіді мали добрий гумор. Нараз сказав др. југ. Бертов — наче зза хмари диму цигаретного здалека. — Ні, ще буває гірше. Жаль може бути злий, зїдаючий, але не знати, чи є вина, чи нема, й ніколи не мати можности сего довідати ся — се зїдає серце й нирки. Знаю про один случай такий в своїй вітчизні...»

Зацікавили ся тим случаем.

Чому ж не мав би їм сего оповісти? Почав так без обиняків: — Мій приятель навіщений тим случаем давно помер.

Називав ся Раймерс, сей приятель, Больф Раймерс, був він зразком сили й здоровля.

Нечайно спало на него нещастє, говорив дальше доктор, — Бертов поволи, — осліп.

— Осліп?! — повторив відгомін зі всіх сторін. — Цілком осліп?

— Не можна було виратувати? — спитали.

— Невилічимо осліп, потвердив. — Не можна було виратувати.

Зник жарт і кепкованє. — Невилічимо осліп.

— Яка була причина сему після погляду лікарів? — спитав хтось.

— Перестуда або горячка, говорили лікарі. Або одно або друге — пояснив.

— Не можна знати напевно.

— Ні, сего лікарі не знають, — кивнув хтось потверджаючи.

— Але деякі лише є чесні, що се самі признають, — запримітив другий.

— Ігноранти, єй Богу! — сказав зі зневірою молодий забияка, притискаючи в попільничці свій огарок.

— Отже осліп, — захоочував один оповідача дальше говорити. — Й тепер певно стратив свій уряд, своє становище.

— Ні, не стратив, — сказав доктор Бертов. — Був урядником великого

банку. Має ся розуміти, що він просив о відпустку.

— Чому хочете відійти? — спитав його шеф.

— Ну, бо... — Ах дурниця! — сказав майже гостро, бо сльози виступали йому з очий. — Єй, до чорта! Позістанете.

— Алеж я не є в стані... — почав говорити Раймерс.

— Як то не в стані? — спитав тамтой. — Ви не є в стані — приміром рахувати? В голові рахувати?

— Чому ні? — відповів Раймерс.

— Або розказувати?!

— Також.

— Ну, отже, чого хочете?

— Не виджу, — відповів спокійно Раймерс.

— Ну й щож? — спитав другий.

— Ви потребуєте при тім занятю видіти? Що?

— Ні, певно ні, — була відповідь.

— Але... — Ну, отже! — сказав шеф. — Всі люди видять. Се нічо особлившого. Дам вам до помочи такого, що видить.

і сиротам (пишемо се на основі інформацій з міністерства просвіти) буде підвищена пенсія, вдовам на 600 К, сиротам на 240 К, на що буде потрібний видаток річних 180.000 К окрім дотеперішних 360.000 К.

Остання сесія була вельми плодотворна в наглі внесення (понад 1.400) і інтерпеляцій (понад 11.000) і самостійні внесення около 1.400. Число інтерпеляцій в тім шестиліттю виносило двічі стілько як за попередних 40 літ. Однак та плодотворність не принесла великого хісна. Була се діяльність і рухливість звернена головню на зверх, а мало видавала дійсних плодів.

Промова пос. Гладшовского в справі коніруї.

(На 480 засіданню XVII. сесії 22. січня 1907).

(Конець).

Отже таку марну підмогу подають клирови та вще в спосіб справді понижающий его достоїнство і становище. Чому сей виїмок для клиру, коли урядникам готові виплатити їх підвищені платні від 1. цвѣтня? (Дуже добре!) Чи се не очевидно анїмозия супротив католицкого клиру? (Зовсім справедливо!) Супротив воязних, канцелярийних помічників, почтових і залізничних урядників поступає ся інакше. Они не позволили би на таке понижуюче поведене супротив себе! (Оживлені притакування). Наш бідний руский клир мусить також і сю милостинню прийняти з гірким почутєм сповненої на нім несправедливости, з пониженєм свого достоїнства і становища. Він дізнав в своїх надїях цілковитого заводу.

Як я згадував, наш руский греко-католицкий клир є жонатий. Сьвященик має подругу—жінку і по більшій часті численні діти. Як довго живе голова ро-

Се майже те саме, що деякі мають своїх секретарів, бо самі не можуть писати задля дрожання рук.

Раймерс дрожав з радости. Спасений: може жити сам і його улюблена молода жінка.

— Ага! — сказав хтось з товариства й наставив уха. — Маємо й жінку. Ще до того молода й улюблена! Гм! А чоловік сліпий! Ну, так, істория дуже проста. Чесний чоловік з шефа...

А інші майже те саме думали.

— Шукав за рукою шефа — говорив дальше оповідач — був близький того, аби його обіймити. — Дякую вам. З цілого серця дякую вам! — сказав зданим голосом. — Буду робити, що зможу...

— Знаю, мій любий пане Раймер, — перервав йому шеф і поклепав його приязно по рамени. — Радий чути се з вашої сторони. Що думаете про Зеберга? Можна спустити ся на него. Думаю, що міг би вам...

— Він найліпший зі всіх — відповів Раймерс. — Так, щоби він за мене видів...

(Дальше буде).

дини, проводить родина своє жите в біді та недостатку. Отець — яко духовний—занятий цілий день ділами свого стану, веде самостійно пільну господарку і старає ся на удержане своє і родини. Господиня — мати — займає ся сама наренем та домашною роботою, бо не є в силі держати прислуги до помочи і сама мусить мозолити свої руки. Діти учать ся з тяжкою бідною, не доїдаючи та без належної одежини серед найнужденніших і можливо найгірших гігієнічних відносин що до мешканя в місті, далеко від батьківської хати. Так тягне ся жите з дня на день серед жури та біди з рідкими сьвітлішими хвилями.

Та найкрайніші злидні зачинають ся, коли духовний отець родини помре; тоді остають ся вдова і сироти без даху і захисту в нужді, якої не можна описати для тих, що не бачили сего власними очима. Зараз в першій тижни, як тільки отець родини замкнув очи, приходять адміністратор in spiritualibus і займає і так вже тісне приходске помешканє; політична власть винаймає поле тому, хто найбільше заплатить; не рідкі бувають случаи, що жид захопить винайма. Тоді вже нема місця для сиріт, ані для худоби, ані для челяди; тоді треба як найскоріне опорожнити помешканє. Яким способом родина винесе ся, звідки она возьме на жите — про те не питає ся ніхто.

Се нагле ескамотоване вдів і сиріт руйнує найбільше цілі родини і доводить їх до жебрачої палиці. (Потакування). Замість, щоби оставлено їм часу полагодити свої діла, замість, щоби подати їм можливість забрати послідний дохід з управлюваного батьком поля, за час довгих літ і зі значними грошевими видатками, — передають сі корми пахтяреви.

Чи се гуманне поведене супротив тої опущеної бідности після смерти церковного слуги і довголітнього господаря? Чи ж зиск держави з интеркалярного часу є такий великий, щоби бодай по части було оправдане таке поступоване, котре викликає серед руского духовенства стілько огірчення? Противно є доказаною річею, що держава з интеркалярна церковного поля не користає нічо, або дуже мало, а натомість вдови і сироти тратять решту свого майна, яке прецінь могло би так пособити їм на будучину.

Щоби навести наглядний примір пануючого беззглядного положеня вдів і сиріт по руских сьвящениках, наведу случай, який збув ся перед кількома роками в Перемишлі: Вдова не могла глядіти, як єї діти терплять голод і нужду і строїла ся з розпуки в цілі, щоби дітям подати ліпшу долю, бо в полишенім листі висказала надїю, що весь загал займе ся єї сиротами та допоможе їм до ліпшої долі, як тотя, на яку они з нею засуджені (Слухайте! Слухайте!)

Отже тому, що доходи з интеркалярний не дають якогось знатного зиску, а занятє їх руйнує сироти материяльно, то було би гуманно і справедливо, віддати сі доходи осиротілим родинам руского духовенства. Так само признана Єго Милостію Цісарем для вдів і сиріт запомога з ласки в квоті 400 К і додаток на

виховане в квоті 80 К, не вистатчає далеко, щоби доситьучинити найпримітивнішим вимогам удержаня. (Притакування!) Тому виступає нагла конечність, відвисшити дотеперішний дар з ласки з 400 К на 600 К а додаток на виховане з 80 на 120 К. Се підвишенє винесло би додатково обтяжене бюджету на 130.00 К, справді малу суму в прирівнаю до осягнутої ним шляхотної і гуманної добродійної цілі.

Надїю ся, що сі мої виводи найдуть зі сторони правительства прихильне узглядненє, бож єму повинно би на тім залежати, щоби недостаток і нужда вдів та сиріт по наших сьвящениках не була предметом публичного позорища. Позволю собі в мераторичній дискусії поставити дотинні резолюції. Тепер кінчу заявою, що буду голосувати за наглостію. (Грімкі оплески).

Два ГОЛОСИ.

Вже то, що правда становиско руского редактора незавидне! Не то, що за свою вичернуючу прапо не має він жадного з тих дїбр, якими тішать ся кожний стан, жадного забезпеченя на старість на випадок неспосібности до праці, ані навіть жадної заводової організації, не то що борючи ся за справи загалу, своєю власною нуждою не заїнтересує нікого і нічим, — але найгірше те, що серед наших зісованих, гнилих відносин за свою щирю працю стрічає ся зі всіх сторін тільки зі злобою, ненавистю, підлотою, нікчемністю. Тому не диво, що рускі редактори, вже в молодім віці, коли не розпроцають ся зі сьвітом, то стають нервово недужими зробками, — хиба, що маючи студії, заздальгидь переносять ся на инше спокійніше становище.

На нечувану напасть позволив собі Dziennik polski супротив редакції «Руслана», замістивши в статі «Українська етніка» між иншими ось який уступ:

«Не дивуємо ся зовсім «Ділови» яке під тоненькою верствою народно-патриотичного покосту (потрібного для задержаня при собі старшого руского духовенства), є наскрізь революційно-анархістичним органом, але прямо в остовпінє приводить нас поведене протегованого о. митрополитом Шептицьким «Руслана», який під впливом звірень п. Будзиновского, надягнув на комжу (обрядова сорочка в костелі — Русл.) гайдамацку сорочку, відкинув геть кропило і вимахує ножем Такого «сьмілого» випертя своїх засад, так брутального подоптаня етичних понять, якого той мнимо католицкий орган допускає ся, ми не бачили вще.

«З цинізмом твердить «Руслан», що авантюра на університеті вибухнула без премедитації, живлево і є тільки одною сценою борби за український університет, а викликали сю борбу Поляки. Супротив сего уваги польської праси про демонстрантів і демонстрацію є обурюючі. Будзиновский представив вірно настрій, який панує серед Українців, а винні сему є Поляки-шовіністи. Польска праса цілком неправдиво старає ся на

дати подіям на університеті характер якогось розбійничого наїзду, дикої оргії гайдамацких інстинктів. На чолі демонструючих стояли зовсім найсолідніші під кожним зглядом одиниці, супротив чого низькі клевети польської преси про дикість і брак виховання демонстрантів є очевидною несправдою. Учені правники виходять, що право є зкодифікованою волею загалу, а ся є виразом реальних потреб суспільности. Тому академікови, який посилаючи кондоленційну карту др. Віняжови, уважав за потрібне додати увагу! »Русин, але не опришок«, ми зробимо дописку: »але в кождім разі нікчема!«

»Нікчема — каже »Руслан«. Тяжке се слово, а є залежне вже від особистого понимання річи, коли і кому аплікує ся. Приміром хотий би Вержхолек, який перед 4 літами до спілки з Червеним зарізав у Львові в цілі рабунку 70 літню старуху Оранжову і її служницю. Початково мали сі панове іти на розбійницьку виправу у трійню зі сторожем камениці, однак в остатній хвилі сей сторож, не хочаючи стати убійником, відмовив уділу, а тоді Вержхолек закликав до него з погодею: Нікчема«.

Отсе аргумент культурного польського дневника! Як тут жадати, щоби нещасний поступок нашої молодіжи найшов річевий осуд, коли нас зі відперте всенародної обиди якимсь ренегатом-академіком прирівнюють до душегубця Вержхолка! Видко, що панове редактори з Dziennik-a polsk-ого не вважають потрібним супротив рускої редакції вязати ся жадним зглядом приличности. Як колись Німець на всякі річеві заміти Чеха уважав достаточним показати ему »böhmischer Zirkel«, так тепер вшепольські шовіністи думають з кожного Русина зробити бандита. Та стійте бож трохи, застановіть ся самі над собою! Як виб назвали такого Поляка, що підчас теперішних так частих нападів боєвих партей в Варшаві, або Лодзі написав би на кондоленційній карті до пошкодованого: Polak ale nie złodziej! Чи ж найшли би ви иншу назву на такого виродка, як »нікчема!« Однак ми би вас за те не прирівнювали до Вержхолка і не брали в оборону того, що за учинки одиниць чи ґрупи кидає згідну прикмету на імя великого і вічного народа!

(Конець буде).

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Евтімія, Евзебія; римо-кат.: Марія Громи. — В неділю: руско-кат.: Макарія; римо-кат.: Власія.

— **Вибори і скликанє парламенту.** Праска Ролітк доносить, що вибори до парламенту відбудуть ся дня 14. мая, а парламент збере ся 4. червня.

— **Аматорське представленє у Львові.** »Суета« се одна з найгарнійших штук, виставлених торік руско-народним театром. Гру артистів як і предмет сей комедії ще й доси добре тямить львівська громада. Гра була знаменита, однак предмет — се в »Суеті« недослівана

пісня». Доповненєм его є друга комедія Тобилевича п. з. »Житейске море«, що буде виставлена в неділю дня 3. лютого с. р. в сали тов. »Гвизда« за старанєм драм. тов-а ім. Котляревского. В виставі беруть участь найліпші сили аматорських сцен, що завдяки вмільї режисерії п. Гембіцкого певно виявлять ся з своїх ріль знаменито. При тім гарні декорації і нові ориґінальні костюми се також додаток, що не аби який причинить ся до краси вистави. В антрактах буде пригравати війскова орхестра. Дохід призначений на будову театру і на »Іуску захоронку«. Ціли се дуже благородні, а головню послідна се аж надто пекуча тепер справа, тому то аматори сподіють ся, що хотьби з сего згяду рускі Львовяни своєю присутністю на представленю нагородять їх труди. Початок точно о 7. год. вечером. Ціни місць: Фотель І-рядний 2 К, Прядний 1-50 К, крісло 1 К, партер 50 с. Білетів вчаснійше можна дістати в »Сокільскім Базарі«, а в день представлення від години 6. вечером при касі.

— **Бібліотека й наукова робітня Наук. тов-а ім. Шевченка** будуть зачинені для сторін до 15. лютого заля робит над розширюванєм бібліотеки. Конечні справи можна буде полагджувати лише що суботи від 3-6 год. — *Олекса Іванчук*, за бібліотекара.

— **Масові арештованя руских академіків.** Уже вчора кружляли по Львові якісь глухі вісти про арештованя академіків, але до того ніхто не прикладав ніякої ваги. Нинішній день привіс гризну сенсацію. Як нас іформують з кругів академічної молодіжи, нині досвіта о пів до 6. години явило ся перед руским »Академічним Домом« около пядесять поліціянтів з п'ятьма комісарями і почали ся ревізії і арештованя всіх тих студентів, яких по бучі на університеті переслухано в поліції. Арештовано іменно отсих академіків: Льва Смулку, Дмитра Ліськевича, Гриця Паламаря, Василя Гладкого, Володимира Греха, Василя Кульчицкого, Стефана Гасюка, Володимира Мануляка, Омеляна Паліва, Омеляна Ревюка, Теодора Ставничого, Евгена Глушкевича, Івана Флюнта, Евгена Форостину, Петра Зволинського, Ячеслава Василевского, Мирослава Січинського, Івана Сохацкого, Якова Ковальского. Разом всіх арештовано в »Акад. Домі« 27 академіків.

Рівночасно переведено в мешканях арештованих і в льокали »Академічної Громади« яка також містить ся в »Акад. Домі«, строгі ревізії. О год. 6. рано арештовано також академіків, мешкаючих в приватних домах. Між ними арештовано акад. Богдана Вахнянина і акад. Івана Тиховского, голову »Бандуриста«, Богдана і Остапа Левицких, Ярослава Весоловского, редактора »Письма з Просвіти«, акад. Мих. Солодуху, Тадея Залеского, а з духовної семінарії виволікли агенти поліції богослова Остапа Кравця.

Всіх арештованих відставила поліція до слідчої вязниці при ул. Баторого. Між арештованими находить ся около десятка аматорів, що мають виступати на неділішнім представленю з рамени Тов-а ім. Котляревского в комедії Карпенка Карого »Житейске море« в сали »Гвизди«. Супроти тої справдішної катастрофи в кругах нашої академічної молодіжи, годі предвидіти, чи заповіджене представленє відбуде ся, если би до завтра не вилучено арештованих. Про відкликанє або відограканє »Житейского моря« звістять завтрішні часописи, а може і афіші.

Розходить ся поголоска, що увязнено доси всіх академіків понад 60. Арештованих ведено з »Акад. Дому«, як звичайних злочинників під ескортою поліції, партиями по двох або трох. Кождий увязнений мав коло себе поліціянта. Слідчий судия др. Франке уважав умісним видати приказ, щоби в сей спосіб доставити увязнених до суду, хоть без сумніву мав до розпорядимости инші днособи. Увязнених з »Ак. Дому« відставлено до суду між год. 8. а 9., коли по місті найбільший рух. Зі склепів на академічній площі виходили купці і гості та дивили ся зі співчутєм на ту бідну молвдіж, проти якої ужито та-

кого драстичного способу вязнення. Сего що нині сподіяло ся у Львові, очікувала руска публіка кождої хвилі, читаючи поліційні нагінки на молодіж в Slow-i polsk-im.

З компетентного жерела дізнаємо ся, що аві на перебіг слідства, аві на спосіб переведеня арештованя не мав ніякого впливу Експ. Намісник.

— **Концерт у Львові.** Довідуємо ся, що в половині лютого відбуде ся у Львові величавий концерт при участі трех найліпших наших хорів: »Львівского Бояна«, »Бандуриста« і академічної гімназії, а руский загал мати ме нагоду одному з них присудити право першенства. Найбільшою атракцією сего концерту буде, що на нім виступить перший раз перед руским загалом одна молода співачка Русинка, що покінчила довті студії у віденській консерваторії музичній. (Призвища її поки що не маємо права виявити). Звертаємо увагу аматорів співу, щоби завдалегідь замовили собі білети, бо може стати ся, що в послідних двох знайдуть ся в прикрім положеню, а то тим більше, що весь дохід з концерту призначує ся на утриманє приватної женьської семінарії учительської. Білети можна замовляти в Руским Товаристві педагогічним ул. Сикстуска ч. 47.

— **Чи »Рада« замкнена?** Вчора кружляла у Львові чутка, що з Київа наїсла телеграма про завішенє губернатором українського дневника »Рада« на час воєнного стану. Завішеня поступових видавництв в Росії тепер — перед виборами — є на дневнім порядку, тому і замкненє »Ради« не було би сенсацією. Не стало »Громадської Думки« то появиля ся »Рада«; если би не стало тепер »Ради«, то почала би виходити якась инша українська щоденна часопись, одна з тих кількох, на які вже давнійше одержано дозволи російської власти.

— **Іменованє.** Міністер просвіти признав VIII. кл. ранґу отсим окружним інспекторам шкільним: Ант. Левандовскому в Святині, Юл. Новаковскому в Стрию, Ів. Лешеді в Коломії, Томі Писарчукови в Сяноці, Ів. Банашевскому в Рогатині, Юл. Фрайденберґови в Яворові і Людв. Фонферці в Мисланичах.

— **Перший громадський будинок в українському стилю.** Перед декільки роками порішено було збудувати новий будинок полтавського земства в українському стилю. Для будівлі запрошено було молодого харківського будівничого д. Кричевського, який провадив цілу будову на підставі свого плану, ухваленого земством. Будинок вже скінчено зверху, а дещо також і в середині. Вигляд його дуже цікавий; не має він зовсім прикмет т. зв. »казенного« стилю, ані новітнього міщанського ренесансу. Його башти, покрівля, вікна, двері й инше, — все це зроблено по зразках будівничих часток, що входили в наші стародавні ратуші, церкви, приватні будинки. Все це разом з малюнками по народніх взірцях дало дуже гарну комбінацію, що може стати зразком відродженого українського будівного стилю. (»Рада«).

З Теревірки (Подільської губ.) пишуть до київської »Ради«: Заходами місцевого поміщика П. С. Чеховича сей осени відкрила ся у нас школа. Правда, ся школа містить ся в малій хатчині, але П. С. Ч. обіцяє з початком літа будувати спеціальний дім під школу. А поки що тутешні діти не мають потреби ходити 4 верстви у школу в міст Деражню. Що до шкільних приборів, книжок і т. и. то школа поставлена незграпе. Для дорослих уділює ся вечірна наука. Треба було подивити ся, з яким одушевленєм бородаті слухачі слухали оповідань Ів. Франка та поезії Т. Шевченка. Та дуже ще подобала ся »Рада«, котру п. Чехович предплачує для селян. П. Чехович обіцяв до шкільної бібліотеки накупити українських книжок. За се була би ему велика дяка, бо українська книжка на селі дуже а дуже потрібна. Годилоб ся виписати еще »Рідний Край«, котрий також радо читась ся нашими селянами. Дай Боже нам таких поміщиків як найбільше.

— **3 товариств.** В суботу дня 2. лютого

